

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ กับกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง
และการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่นิสิต: เรียนรู้จากการปฏิบัติ

สายพิณ วิไลรัตน์

ปฏิบัติอย่างไร

1. แพลตฟอร์มศาสตร์ที่ 1 "พัฒนาความเป็นเลิศในการให้บริการสารสนเทศ เป้าประสงค์ที่ 2 ประชาคมมหาวิทยาลัยทักษิณ โดยเฉพาะนิสิตมีทักษะสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง(Self Directed Learning) และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learning) กลยุทธ์ที่ 1 ร่วมมือกับคณาจารย์ในการกระตุ้น/การจัดกิจกรรมส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self Directed Learning) และการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Life Long Learning) รวมทั้งสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่นิสิต (เร่งด่วน) กลยุทธ์ที่ 2. จัดกิจกรรมพัฒนาทักษะสารสนเทศเชิงรุกหลากหลายรูปแบบให้กับนิสิตเน้นนิสิต ปี 3-4 และบัณฑิตวิทยาลัย (เร่งด่วน)" ซึ่งเป็นกลยุทธ์เร่งด่วน ในแผนพัฒนาสำนักหอสมุด พ.ศ. 2552-2555 สำนักหอสมุดได้แปลงกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ ดังนี้

1. การแสวงหา/ การรวบรวมความรู้ทั้งความรู้ที่เป็น tacit และ explicit เพื่อกำหนดบริการ/กิจกรรมให้ตอบสนองความต้องการของผู้ใช้บริการ
  - 1.1 การศึกษาแนวปฏิบัติของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ
  - 1.2 การศึกษาจากผลงานวิจัยทั้งในและต่างประเทศ
  - 1.3 การศึกษาข้อมูลจากผู้ให้บริการ ในหลายลักษณะ เช่น การสำรวจความคิดเห็น ความต้องการการรับข้อเสนอแนะ เป็นต้น
  - 1.4 การประชุม ระดมแนวคิดจากบุคลากรในฐานะที่เป็นผู้มีประสบการณ์ตรงในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
2. การสังเคราะห์ความรู้สู่กิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของสำนักหอสมุด ปีการศึกษา 2553 จำนวน 15 กิจกรรม/ โครงการ ดังนี้
  - 2.1 ICT กับความรู้สารสนเทศ (1) Information Literacy : IL1
  - 2.2 ICT กับความรู้สารสนเทศ (2) Information Literacy : IL2
  - 2.3 การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การสืบค้นสารสนเทศเพื่อการทำรายงานปัญหาพิเศษ
  - 2.4 การอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง การจัดการบรรณานุกรมด้วยโปรแกรม EndNote
  - 2.5 โครงการยืมหนังสือนานาน
  - 2.6 โครงการสุดยอดนักอ่าน

- 2.7 โครงการคนรักห้องสมุด
- 2.8 โครงการส่งเสริมการใช้ “มุมนุญธรรม”
- 2.9 โครงการเพื่อนช่วยหาหนังสือ
- 2.10 โครงการติดตามตัวเล่ม
- 2.11 โครงการโบนัสดูปอง
- 2.12 โครงการห้องสมุดอินเลิฟ
- 2.13 โครงการสุขสันต์ปีใหม่กับห้องสมุด
- 2.14 โครงการบรรณารักษ์สัญจร
- 2.15 โครงการ Library Rally Tour
3. นำโครงการบรรจุในแผนปฏิบัติการประจำปี กำหนดเป้าหมาย ตัวชี้วัดและผู้รับผิดชอบ
4. ประชาสัมพันธ์โครงการสู่กลุ่มเป้าหมาย
5. นำระบบการจัดการความรู้มาช่วยขับเคลื่อน โดยได้กำหนดเป็นประเด็นความรู้ ปีการศึกษา 2553
6. ติดตาม ประเมินผลการจัดกิจกรรมตามแผนงาน ปีละ 2 ครั้ง รวมทั้งการสำรวจความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการต่อกิจกรรม/โครงการดังกล่าว
7. นำผลการประเมิน/การสำรวจมาปรับปรุงกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต ปีการศึกษา 2554 มีโครงการที่ผู้ให้บริการเสนอแนะและจะนำไปบรรจุในแผนปฏิบัติการปีการศึกษา 2554 ดังนี้ 1) บริการท่านขอมาเราจัดให้ (จัดทรัพยากรสารสนเทศที่อาจารย์ร้องขอ/ต้องการยืมไว้ให้ที่เคาน์เตอร์ ยืม-คืน อาจารย์สามารถยืมได้ทันที โดยไม่ต้องไปหาทรัพยากรสารสนเทศที่ชั้น 2) การแนะนำบริการ/กิจกรรม/ทรัพยากรสารสนเทศใหม่บริเวณที่มีผู้ให้บริการจำนวนมาก เช่น โรงอาหาร 3) การจัดกิจกรรม Road Show เพื่อแนะนำห้องสมุดตามคณะ 4) การตอบคำถามออนไลน์ผ่านเว็บไซต์ ของสำนักหอสมุดและมีรางวัลให้

ได้อะไรจากการพัฒนา

ผู้ให้บริการ

1. นิสิตรู้สารสนเทศมากขึ้น นิสิตที่เข้าร่วมโครงการ ICT กับการรู้สารสนเทศ (1) Information Literacy : IL1 และ ICT กับการรู้สารสนเทศ (2) Information Literacy : IL2 สามารถทำแบบทดสอบ IL ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 96.81 สูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ ร้อยละ 80
2. ผู้ให้บริการ ได้รับความสะดวกในการให้บริการมากขึ้น

องค์กร

1. มีความร่วมมือกับอาจารย์ผู้สอนมากขึ้น
2. ภาพลักษณ์การให้บริการเชิงรุก ที่มุ่งเน้นผู้ใช้บริการ
3. มีความตระหนักและตื่นตัวต่อความคาดหวังและความต้องการของผู้ใช้ที่เปลี่ยนแปลง รวมทั้งการพัฒนาบริการใหม่ๆ ให้ตอบสนองต่อความต้องการอย่างต่อเนื่อง
4. ได้เรียนรู้ถึงพฤติกรรมในการใช้และการแสวงหาสารสนเทศของผู้ใช้บริการที่ปรับเปลี่ยนไปตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถนำข้อมูลมาปรับปรุง พัฒนาการดำเนินงาน การบริการให้ตอบสนองต่อความต้องการต่อไป
5. เรียนรู้จากความไม่สำเร็จตามเป้าหมายจากการปฏิบัติ/ประสบการณ์จริง สู่การปรับปรุง/พัฒนาในอนาคต

ผู้ปฏิบัติงาน

1. มีการทำงานเชิงรุกมากขึ้น
2. มีจิตบริการมากขึ้น เนื่องจากทุกโครงการเป็นบริการเสริมที่สำนักหอสมุดพยายามสรรค์สร้างเพิ่มเติมจากบริการพื้นฐาน
3. ได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ เพื่อรองรับบริการใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตามแม้ว่าสำนักหอสมุดจะพยายามจัดโครงการ/บริการอย่างหลากหลายในปีการศึกษา 2553 เพื่อส่งเสริมการใช้บริการ หรือส่งเสริมการใช้ทรัพยากรสารสนเทศ สำนักหอสมุดยังไม่บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ว่า จำนวนการใช้ห้องสมุด/ทรัพยากรสารสนเทศ เพื่อการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองของนิสิตเพิ่มขึ้น ในทางกลับกัน ผู้ใช้บริการมีจำนวนลดลง กล่าวคือ ในปีการศึกษา 2552 มีการเข้าใช้ จำนวน 1,546,694 ครั้ง ปีการศึกษา 2553 มีการเข้าใช้ จำนวน 1,484,660 ครั้ง ลดลง ร้อยละ 4.01 **ซึ่งจากปัญหาหรือบทเรียนดังกล่าว สำนักหอสมุดคงต้องศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมถึง “สาเหตุการไม่ใช้ห้องสมุดหรือทรัพยากรสารสนเทศของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ” เพื่อนำผลมาปรับปรุงและพัฒนาการบริการให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้บริการต่อไป**
